

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ภาณุทัตต์ จู้สกุล*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยพร รัตนเศรษฐ์**

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามสภาพทางประชากร ซึ่งประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษา ประเภทการจ้าง และรายได้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยมีสมมติฐานในการวิจัยดังนี้ คือ สมมติฐานที่ 1 บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ต่างกัน สมมติฐานที่ 2 บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีประเภทการจ้างต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ต่างกัน และสมมติฐานที่ 3 บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ต่างกัน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติอ้างอิงคือ One - Way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

บุคลากรกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นหลักต่างๆ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หลัก คือ หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า และอยู่ในระดับมาก 2 หลัก คือ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความโปร่งใส

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่ต่างกัน 2) บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีประเภทการจ้างต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ต่างกัน 3)

---

* นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่ต่างกัน

1. บทนำ

ในปัจจุบัน การปฏิบัติงานในองค์กรต่างๆไม่ว่าจะเป็นในภาครัฐและภาคเอกชน มีการมุ่งหวังไปที่เป้าหมายใหญ่ขององค์กร หรือ วิสัยทัศน์ขององค์กร (Vision) ถือว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดขององค์กร ซึ่งมีปัจจัยต่างๆมากมายที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน แต่สิ่งสำคัญที่ถือว่าเป็นความต้องการอีกด้านหนึ่ง โดยเฉพาะภายในองค์กรภาครัฐ คือ ความต้องการในการบริหารจัดการที่โปร่งใสและยุติธรรม (Good Governance) หรือ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งแต่ละบุคคลในองค์กรมีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านเพศ การศึกษา ประเภทการจ้าง และรายได้ ปัจจัยต่างๆล้วนแต่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานว่าจะออกมาตรงตามวิสัยทัศน์ หรือ ระดับการปฏิบัติในระดับใด

ในประเทศไทย ธรรมาภิบาลได้กลายเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย ได้มีการเสนอและกล่าวถึงแนวคิดนี้อย่างกว้างขวาง ตัวอย่างที่เห็นอย่างเป็นรูปธรรม คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ที่ใช้ในปัจจุบันนี้ได้บัญญัติมาตราต่างๆ ที่สัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และระบบบริหารของรัฐบาลมีความยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลโดยประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และระบบบริหารของรัฐบาลมีความยุติธรรมและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งนำไปสู่การลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังของบ้านเมืองได้ นอกจากนี้ยังมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 ที่ออกมาเพื่อการนี้โดยเฉพาะ อย่างไรก็ตามการที่จะทราบว่ามีหรือนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติให้เป็นผลหรือไม่ จำเป็นต้องมีเครื่องชี้วัดที่เหมาะสมและเชื่อถือได้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2549, น. 9-11)

ดังนั้น ทางผู้วิจัยมีความต้องการในการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยจำกัดขอบเขตไปที่บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทางผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานอยู่

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยจำแนกตามสภาพทางปัจจัยส่วนบุคคล

2. ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งหมด 145 ตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มงาน/ฝ่ายงานในกลุ่มบริหารงานบุคคล ได้แก่ ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 11 ตัวอย่าง กลุ่มงานอัตรากำลัง จำนวน 20 ตัวอย่าง กลุ่มงานสรรหาบุคคล จำนวน 7 ตัวอย่าง กลุ่มงานบริหารลูกจ้างและพนักงานราชการ จำนวน 7 ตัวอย่าง กลุ่มงานพัฒนาระบบและมาตรฐานงาน จำนวน 7 ตัวอย่าง กลุ่มงานบรรจุแต่งตั้ง จำนวน 16 ตัวอย่าง กลุ่มงานเงินเดือนและการถือจ่าย จำนวน 37 ตัวอย่าง กลุ่มงานทะเบียนประวัติและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จำนวน 19 ตัวอย่าง กลุ่มงานประเมินบุคคลและวิชาการ จำนวน 11 ตัวอย่าง และกลุ่มงานพนักงานกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 10 ตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2557 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2558

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ การศึกษา ประเภทการจ้าง และรายได้ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักคุณธรรม โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's Scale) และลักษณะของคำถามกำหนดให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ (Checklist)

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามแก่ตัวอย่าง และเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามเพื่อให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 145 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสุ่มตัวอย่าง มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของการบรรยาย ลักษณะของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ เพื่ออธิบายถึงภูมิหลังของปัจจัยส่วนบุคคลของตัวอย่าง การรับรู้ และความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean หรือ $\bar{X}$)

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ SD)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมานหรือสถิติอ้างอิง (Inferential Statistics)
เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลบางส่วนซึ่งเรียกว่าตัวอย่าง และข้อมูลจากตัวอย่างนี้จะเป็นตัวแทนของ
บุคลากรทั้งหมดตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่ผลสรุปเกี่ยวกับบุคลากร เพื่อใช้ในการ
ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ ค่า ค่า One - Way ANOVA ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ ซึ่งจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ระดับการศึกษา ประเภทการ
จ้าง และรายได้ สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

3. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของข้อมูลตัวอย่างบุคลากร พบว่า บุคลากร กลุ่มบริหารงาน
บุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็น
เพศหญิง จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 และเป็นเพศชาย จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ
24.8 ระดับการศึกษาของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน
117 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7 รองลงมา คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ
15.9 และต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ ประเภท
การจ้างของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุข ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 77.2
รองลงมา คือ พนักงานราชการ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และลูกจ้างประจำมีจำนวน
น้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ รายได้ของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล
สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้
20,001 ขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมา คือ 15,001 - 20,000 จำนวน
55 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ 8,000 - 15,000 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5
ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในหลักความรับผิดชอบ
หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม และหลักความคุ้มค่า มากที่สุด รองลงมา คือ หลักการมีส่วนร่วม

และหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เป็นหลักต่างๆ สามารถจำแนกได้ดังนี้

หลักนิติธรรม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตนตามกฎหมายเกณฑ์ของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด ส่งเสริม บอกกล่าว ให้ผู้ที่มาติดต่อกับท่าน ปฏิบัติงานตามกฎหมายเกณฑ์ของหน่วยงานของตน และให้สิทธิและอิสระในการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่ติดต่อกับท่าน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามลำดับ

หลักความโปร่งใส บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า บุคลากรสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานให้แก่ประชาชนหรือผู้ที่มาติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอและปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดขององค์กรอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามลำดับ รองลงมา คือ เป็นที่ยอมรับของประชาชน หรือเครือข่ายที่ได้ติดต่อในการปฏิบัติงานและได้สำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการติดต่อกัน มีค่าเฉลี่ยมาก ตามลำดับ

หลักความรับผิดชอบ บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า หากบุคลากรได้รับการมอบหมายงาน จะรับผิดชอบงานและทำงานอย่างเต็มศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ยอมรับผลการดำเนินงานที่ได้ทำไป ทั้งรับผิดชอบและรับชอบ ปฏิบัติงานเสร็จตรงต่อเวลา รวมทั้งมีคุณภาพและยอมรับได้ และในการทำงาน จะประเมินการทำงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามลำดับ

หลักความคุ้มค่า บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า บุคลากรใช้อุปกรณ์สำนักงานโดยไม่มีการเปลี่ยนใหม่บ่อยครั้งและ ตระหนักถึงการประหยัดงบประมาณในหน่วยงานของท่าน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามลำดับ รองลงมา คือผู้มาใช้บริการหรือติดต่อราชการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของท่านและผลงานที่ท่านทำสำเร็จลุล่วงคุ้มค่าทางด้านปริมาณ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากัน

หลักการมีส่วนร่วม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า บุคลากรเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่มาติดต่อกันได้แสดงความคิดเห็นหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของตนเอง บุคลากรเข้าร่วมประชุม โครงการ หรือ

กิจกรรมของหน่วยงานทุกครั้ง บุคลากรร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และแสดงความ
คิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้เข้าร่วมประชุมในหน่วยงาน มีค่าเฉลี่ยมาก ตามลำดับ

หลักคุณธรรม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล หลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก
ที่สุด เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า บุคลากรไม่เคยถูกร้องเรียนในประเด็นการปฏิบัติงานที่
ผิดพลาดจากผู้ติดต่อ มีหลักพระพุทธศาสนาเป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติงาน กล้าตัดสินใจ
ในประเด็นต่าง ๆ เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสม และถูกต้อง และควบคุม ดูแล ผู้ที่ติดต่องานใน
การปฏิบัติงานให้อยู่ในกฎเกณฑ์การปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานจากสมมติฐานการวิจัย 3 ประการ ได้ผลการทดสอบ คือ ผล
การทดสอบสมมติฐานที่ 1 บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีการศึกษาต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่ต่างกัน
ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล ที่มีประเภทการจ้างต่างกันมีการ
ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ต่างกัน และผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 บุคลากร กลุ่ม
บริหารงานบุคคล ที่มีรายได้ต่างกันมีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ไม่ต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล
สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

หลักนิติธรรม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละ
ข้อคำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ บุคลากรมีการ
ปฏิบัติงานตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด , ปฏิบัติตนตามกฎหมายของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด,
ส่งเสริม บอกกล่าว ให้ผู้ที่มาติดต่อกับท่านปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานของตน และ
ให้สิทธิและอิสระในการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่ติดต่อกับท่าน จะเห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากร
ของรัฐ มีการส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานในกฎหมายและข้อระเบียบ กฎเกณฑ์
ของหน่วยงาน

หลักความโปร่งใส บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ
คำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ตามลำดับ ได้แก่
บุคลากรสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานให้แก่ประชาชนหรือผู้
ที่ติดต่ออย่างสม่ำเสมอ, ปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดขององค์กรอย่างเคร่งครัด , เป็นที่ยอมรับของ
ประชาชน หรือเครือข่ายที่ได้ติดต่อในการปฏิบัติงาน และได้สำรวจความพึงพอใจของผู้มาใช้

บริการติดต่อกัน จะเห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานที่ต้องมีความโปร่งใส ไม่ทุจริต

หลักความรับผิดชอบ บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละข้อคำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ หากบุคลากรได้รับการมอบหมายงาน จะรับผิดชอบงานและทำงานอย่างเต็มศักยภาพ, ยอมรับผลการดำเนินงานที่ได้ทำไป ทั้งรับผิดชอบและรับชอบ, ปฏิบัติงานเสร็จตรงต่อเวลา รวมทั้งมีคุณภาพและยอมรับได้ และในการทำงาน จะประเมินการทำงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอ จะเห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ มีการปฏิบัติงานที่ต้องมีความรับผิดชอบในภารกิจแลหน้าที่ของตนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ละทิ้งหน้าที่ของทางราชการ ซึ่งอาจทำให้ประชาชนเดือดร้อนได้

หลักความคุ้มค่า บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละข้อคำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ บุคลากรใช้อุปกรณ์สำนักงานโดยไม่มีการเปลี่ยนใหม่บ่อยครั้ง, ตระหนักถึงการประหยัดงบประมาณในหน่วยงานของท่าน, ผู้มาใช้บริการหรือติดต่อราชการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของท่าน และผลงานที่ท่านทำสำเร็จลุล่วงคุ้มค่าทางด้านปริมาณ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะเห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ มีการตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด ทั้งทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรที่เป็นอุปกรณ์สำนักงาน

หลักการมีส่วนร่วม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละข้อคำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ บุคลากรเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้ที่มาติดต่อกันได้แสดงความคิดเห็นหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของตนเอง บุคลากร, เข้าร่วมประชุม โครงการ หรือกิจกรรมของหน่วยงานทุกครั้ง, บุคลากรร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่ได้เข้าร่วมประชุมในหน่วยงาน จะเห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ มีการทำงานเป็นทีม เพื่อภารกิจที่ต้องให้การระดมสมอง ทั้งการพัฒนาและแก้ไขปัญหา

หลักคุณธรรม บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละข้อคำถามพบว่า บุคลากรมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ได้แก่ บุคลากรไม่เคยถูกร้องเรียนในประเด็นการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดจากผู้ที่ติดต่อ, มีหลักพระพุทธศาสนาเป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติงาน, กล้าตัดสินใจในประเด็นต่างๆ เมื่อเห็นว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสม และถูกต้อง, และควบคุม ดูแล ผู้ที่ติดต่อกันในการปฏิบัติงานให้อยู่ในกฎเกณฑ์การปฏิบัติงาน จะ

เห็นว่าบุคลากร ซึ่งเป็นบุคลากรของรัฐ ใช้หลักคำสอนของศาสนา เป็นคติประจำใจในการปฏิบัติงาน และยอมรับในข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

หลักความโปร่งใสมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการร่วมกันสนับสนุนในการสร้างความโปร่งใสให้แก่บุคลากร โดยการจัดตั้งโครงการ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีคติประจำใจของหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

หลักการมีส่วนร่วม จากการวิจัย หลักการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมและกระตุ้นให้บุคลากรร่วมมือกันพัฒนาองค์กร

หลักความคุ้มค่า จากการวิจัย หลักความคุ้มค่า ผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการประหยัดทรัพยากรทุกประเภท มีการรณรงค์ให้บุคลากรใช้อุปกรณ์สำนักงานอย่างคุ้มค่า ประหยัด

หลักนิติธรรม จากการวิจัย หลักนิติธรรม ผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการร่วมมือกันบอกกล่าวตักเตือน เมื่อมีบุคลากรปฏิบัติงานผิดกฎเกณฑ์ขององค์กร หรือส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมาย

หลักคุณธรรม จากการวิจัย หลักคุณธรรม ผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีเสนอโครงการเกี่ยวกับการอบรมทางพระพุทธศาสนาให้แก่บุคลากร มีความใจเย็น รู้จักคิดก่อนลงมือทำเสมอ

หลักความรับผิดชอบ จากการวิจัย หลักความรับผิดชอบ มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ผู้วิจัยเสนอแนะให้บุคลากร กลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนให้บุคลากรมีกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ได้ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้นไป โดยมีการมอบรางวัลให้แก่บุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้ปฏิบัติงานที่ดีต่อไป และให้กำลังใจกับผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานที่ไม่ดีให้พัฒนาตนเองเพื่อการปฏิบัติงานที่ดีต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป เพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์กับหลักความโปร่งใส เพื่อส่งเสริมหลักความโปร่งใสให้แก่ระบบราชการตั้งแต่กลุ่มย่อยในหน่วยงานของเรา จนถึงกลุ่มใหญ่ที่หน่วยงานของเราสังกัดด้วย ในสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงแนวทางการสร้างหลักธรรมาภิบาลในหน่วยงาน

เพื่อส่งเสริมให้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล เพราะหลักธรรมาภิบาลเป็นพันธกิจในกรอบยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่ควรส่งเสริมต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

พระปกเกล้า, สถาบัน. (2549). *ทศธรรม: ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.